

London je glavna tarča nemških "letečih" bomb!

Nemške bombe ubile 2752 Londončanov in ranile 8000 oseb.—Rusi zasedli dve železniški križišči v prodiranju proti Vilni. Ostanke nemških divizij na vzhodni strani Minska uničili. Sovjetske oklopne, topniške in pehotne kolone se v ale proti Vzhodni Prusiji.—Ameriške čete udrle v La Haye du Puis po presekanju glavne železniške proge in ceste. Novi bombni napadi na nemška mesta in nacijske baze v okupiranih državah.—Ameriške čete se bližajo italijanski luči.—Podmornice potopile 26 japonskih parnikov

London, 7. jul.—Premier Winston Churchill je včeraj v svojem govoru pred parlamentom razkril, da so nemški "leteči bombni roboti" ubili v Londonu 2752 oseb, osem tisoč pa toliko ranili, da se morajo zdraviti v bolnišnicah. Povedal je, da je London glavna tarča nemških letelič bomb.

S tem je bila dvignjena cenzura in svet je izvedel, da je London z vsemi predmeti vred tista "južna Anglija", kamor padajo letelice bombe, odkar so jih Nemci pričeli spuščati s francoskega obrežja takoj po zavezniški invaziji Francije.

Churchill je dejal, da so žrtve tega bombardiranja večje v Londonu kot pa je bilo ubitih angleških vojakov v Franciji v prvih petnajstih dnevih invazije. Zelo je pohvalil Američane, ki pomagajo na vsej črti pri reševanju nem delu.

Po njegovi izjavi spuste Nemci vsaki 24 ur sto do sto petdeset letelič bomb. Veliko število teh "robotov" je prestreženih in zbitih na tla ali v morje, še predno dosežejo svoj cilj, je dejal Churchill. Dostavil je, da so Nemci do včeraj pogladi 2750 teh letelič bomb proti Angliji.

Churchill je priznal resnost tega bombnega napada s tem tajnim nemškimi orožjem, proti kateremu mora Anglija upoštevati veliko število bojnih letal. Toda je dostavil, da to ne bo motilo vojaških operacij v Franciji, kajti te so glavne in obramba Londona je na drugem mestu.

Dejal je, da je Anglija od svojih špirov prvič izvedela zgodaj lani, da Nemčija pripravlja to tajno orožje. Takoj je pričela pošiljati svoje bombnike na mesta in kraje, kjer so vojaške oblasti slutile, da Nemčija izdeluje to tajno orožje. V enem takih napadov je bilo ubitih več nacističnih znanstvenikov, ki so delali na tem tajnem orožju. Na tarče, od kjer Nemci spuščajo letelice bombe, so angleški in ameriški letalci zmetali že okrog 50.000 ton bomb.

London, 6. jul.—Rusi so v prodiranju proti Vilni zasedli dve važni železniški križišči na črti od Minska, glavne mesta Bele Rusije. To sta Molodocna, 40 milj severozapadno od Minska, in Smorgonje, 21 milj zapadno na isti železnici.

Okupacija Molodocna je sledila ljutim bitkam na cestah tega mesta, kjer se odpira pot proti Rigi, prestolnici Latvije. Druge ruske kolone so v akciji na dveh drugih frontah. Prve so dosele na ozemlje, ki je oddaljeno samo 30 milj od Vilne. Tretja ruska armada, ki prodira proti Vilni, je zasedla čez tristo vasi in naselbin.

Izolirani ostanke nemških divizij na vzhodni strani Minska so bili uničeni. Ruske kolone se bližajo tudi meji Litve in Baranowicz, stara Poljska. Sovjetski letalci so bombardirali železniške postaje in druge naprave v Baranowiczu, Vilni in Lidi.

Sovjetske oklopne, topniške in pehotne kolone se v ale proti meji Vzhodne Prusije. Berlin je priznal umik nemških čet iz Kowela, stara Poljska, ob progi

glavne železnice, ki vodi v Varšavo. Kowel leži 175 milj južno-vzhodno od Varšave. Berlin je tudi priznal umik nemških vojaških formacij z ozemlja na južni strani Minska.

Moskovska radiopostaja je oddala poročilo iz Stokholma, Švedska, da se je Hitler odločil za vrženje vseh rezervnih divizij v borbo na vzhodni fronti, da ustavi prodiranje rdečih armad.

Samo 25 milj dolg pas ozemlja ob meji stare Poljske je še v nemških rokah. Izgleda, da bodo Rusi kmalu počistili tudi to ozemlje.

Sovjetske čete so dosegle nove uspehe tudi na Finskem. Moskva je naznanila okupacijo Salmija, strateškega mesta na severovzhodni strani Ladogskega jezera, in 50 drugih naselbin. Rusi zdaj prodirajo proti Sortavali.

Nove ruske čete so se izkrcale na severni obali Vipurske zaliva in ustanovila mostišča v ozadju finskih bojnih črt.

Cherbourg, Francija, 6. jul.—Ameriške čete so udrle v La Haye du Puis po okupaciji železniške postaje na severnem obronku mesta. Prej so presekale glavne železniške proge in ceste na vzhodni in zapadni strani mesta.

Ljute bitke divjajo v gozdu pri Mont Castru, tri milje vzhodno od La Haye du Puisa. Ameriške čete so zasedle St. Nicholas de Pierre in Neufmesnil. Bitke divjajo tudi na dvajset milj dolgi fronti, ki se razteza od Carantana do obrežja.

Uradni komunikacije pravi, da so ameriške čete zasedle 17 vasi v zadnjih 24 urah. Število Nemcev, katere so zavezniški ujeli v zadnjih štirih tednih v Normandiji, je naraslo na 50.000.

London, 6. jul.—Ameriški letalci so spet metali bombe na Pas de Calais, Francija, nemška mesta v Porurju in nacijska oporišča v Belgiji in Holandiji. Drugi roji ameriških letal so se dvignili z baz v Italiji in bombardirali Budimpešto, glavno mesto Ogrske, rumunska oljna polja in Toulon, veliko mornarično bazo v južni Franciji.

Rim, 6. jul.—Glavni zavezniški stan poroča, da so ameriške čete dosele na ozemlje, ki je oddaljeno samo trinajst milj od Leghorn, pristanišnega mesta ob zapadni italijanski obali. Vsa znamenja kažejo, da se bodo razvile ostre bitke za posest tega mesta. Nemci drže trdnjavo sko črto pred Leghornom.

Oddelki osme britske armade so okupirali Castiglione in Fiorentino na centralni fronti ter se približali Arezzu, kjer se odpira pot proti Florenci. Francoske čete so v akciji na severni strani Siene, mesta, ki so ga zasedle zadnji podeljci.

Zavezniški stan. Nova Gvineja, 6. jul.—Ameriške čete so okupirale letališče pri Kornasore, otok Noemfoor, poroča glavni stan generala Douglasa MacArthurja. Samo eno letališče na tem otoku je še v japonskih rokah.

Washington, D. C., 6. jul.—Mornarični tajnik Forrestal po-

Ogenj zajel rudarje v premogovniku

Rešilni oddelki
na delu

Bellair, O., 6. jul.—Člani rešilnih oddelkov so delali vso noč, da zadušijo ogenj, ki je nastal v premogovniku Powhatan Coal Mining Co. Najmanj 50 rudarjev je zajetih v premogovniku. Ogenj je nastal včeraj popoldne.

Dasi je Adolf Pacifico, podpredsednik rudarske unije, ki je prišel na pozorišče, izrazil dvom, da bi katerega izmed zajetih rudarjev prinesel živega na površje, so uradniki kompanije izjavili, da rešila dela napredujejo in da bodo rudarji rešeni.

Premogovnik, največji v državi Ohio, leži dvanajst milj južno od Bellaira. Ogenj je nastal, ko je padla plast kamena na električne žice.

Čehi razkrili masakre židov

Nemci poklali 1,750-
000 židov v dveh letih

London, 6. jul.—Čehoslovaška ubežna vlada je dobila detaljne podatke in informacije o masakru židov v nemških taboriščih na Poljskem. Poslala je to v Ameriki z apelom, naj naslovijo Hitlerjevi vladi, ki je odgovorna za masna klanja židov.

Note s slično vsebino bodo poslane sovjetski Rusiji, Veliki Britaniji in osim ubežnim vladam, ki imajo svoje sedeže v Londonu.

Note vključujejo uradno spomenico z detajli o nacijski brutalnosti. Ta trdi med drugim, da so nacijski poklali od 1,500,000 do 1,750,000 židov v dveh letih od aprila 1. 1942. Spomenica bazira na podatkih, ki sta jih zbrala dva jetnika, ki sta pobegnila iz taborišča v Birkenauju in Oswiecimu, provinca Krakov.

Jetnika sta poročala, da devet deset let izmed onih, ki so poslani v taborišče, Nemci pobijejo, ko stopijo iz vlakov. V mnogih slučajih jih odvedejo v zaprte prostore, kjer jih umore s strupenim plinom.

Spomenica vsebuje tudi seznam imen nekaterih nacijev, ki so odgovorni za smrti židov v taboriščih.

Drugo poročilo o nacijski brutalnosti vsebuje članek v Izvestjah, glasilu sovjetske vlade. Avtor članka je M. P. Ponomarenko, predsednik vlade beloruske sovjetske republike. Nacijski poklali samo v Minsku 120,000 ljudi, 55,000 v Gomelu in 35,000 v Bobrujsku. Ko je rdeča armada zasedla slednje mesto, je bil ujet general Haman, poveljnik nemške vojaške posadke.

Ponomarenko pravi, da so Nemci poklali vse prebivalce Zlobina pred rusko okupacijo tega mesta.

Jeklarski stavkarji se vrnili na delo

Waukegan, Ill., 6. jul.—Dvesto delavcev, članov jeklarske unije CIO, ki so zastavkali proti American Steel & Wire Co., se je vrnilo na delo. Stavka je bila oklicana v znak protesta proti priganjstvu.

roča, da so ameriške in britske podmornice potopile 26 japonskih ladij in parnikov v zadnjih tednih. Med temi sta bila dva rušilca in ena križarka.

ZA PODRŽAV- LJENJE ANGLE- ŠKIH INDUSTRIJ

Lastniki premogovnikov
pritisakajo na vlado
za subvencije

ZA DEVA PRIDE PRED PARLAMENT

London, 6. jul.—Izjava predstavnikov premogovne industrije, da ne morejo zvišati plač rudarjem na podlagi odloka, ki ga je podal posebni vladni tribunal zadnji mesec, "je ponovno potisnila na površje vprašanje podržavljenja premogovnikov, javnih naprav in železnic. Predstavniki so poudarili, da ne morejo zvišati plač, kar bi povečalo stroške za več milijonov dolarjev letno, brez vladnih subvencij.

Podržavljenje ne samo premogovne, temveč tudi drugih industrij, določa program delavске stranke. Nadomestje volitve so demonstrirale, da je ljudstvo za podržavljenje. Celotno vprašanje, ki so jih smatrali za trdnjave konservativcev, so zmagali protivladni kandidati.

Delavski minister Ernest Bevin je bil glavni zagovornik podržavljenja industrij, preden je postal član Churchillovega kabineta. On je nedavno izjavil, da namerava ostati v uradu le nekaj mesecev. Ako bodo laboriti izkoristili priliko, ki je prišla, ko se predstavnik premogovne industrije izreki proti zvišanju plač, bo zadeva prišla pred parlament.

"Spor je prišil vlado v priznajo, da so rudarske mezde nezadostne.

Lastniki premogovnikov zahtevajo od vlade subvencije v obliki zvišanja cen, čeprav so bile zvišane prejšnji mesec za 80 centov na tona. Ob izbruhu vojne so bile cene premoga od devet do enajst dolarjev tona, sedaj pa so dvanajst do štirinajst dolarjev.

Deklaracija, katero je objavila Zveza lastnikov premogovnikov, pravi, da denarja ni v industriji in da ta komaj krije svoje obilicije od tedna do tedna. Stališče, ki so ga zavzeli, bo nedvomno povečalo agitacijo za podržavljenje premogovne in drugih industrij.

De Gaulle na poti v Washington

Razgovori z Roose-
veltom in Hullom

Washington, D. C., 6. jul.—Tu je bilo naznanjeno, da bo general Charles de Gaulle, predsednik francoskega narodnega odbora, danes prišel v Washington. Iz Alžira, kjer je sedež odbora, je odletel včeraj.

Henri Hoppenet, načelnik francoske diplomatske misije v Washingtonu, bo sprejel in pozdravil generala. De Gaulle bo njegov gost na banketu.

General bo najbrže stanoval v hiši Blair, ki je uradna rezidenca odličnih tujih gostov, ki pridejo v Washington. Pričakuje se, da bo De Gaulle imel važne razgovore s predsednikom Rooseveltom, državnim tajnikom Hullom in drugimi visokimi ameriškimi uradniki. Možnost je, da se bodo nanašali na vprašanje ameriškega priznanja De Gaullova odbora kot provizorične vlade francoske republike.

Hull je dejal, da bodo razgovori splošnega značaja in da vprašanje priznanja De Gaullova odbora ne pride v ospredje. De Gaulle bo ostal v Washingtonu le nekaj dni, nakar bo obiskal New York in Kanado. V Alžir se bo vrnil pred 14. julijem, praznikom padca Bastilje, ki je zanetil iskro revolucije v Fran-

Domače vesti

Oblaki
Chicago, Ill.—Gl. urad SNPJ in uredništvo Prosvete je obiskala Rose Jenko iz Milwaukeeja, Wis.

Pionir umrl
Joliet, Ill.—Tu je umrl pionir Mihael Uršič, star 75 let in doma iz Krke pri Stični na Dolenskem, odkoder je prišel v Ameriko l. 1889. Zapušča ženo, enega sina in pet hčera.

Nov grob v Penni

Manor, Pa.—V bolnišnici v Greensburgu je 22. maja umrl John Umek, star 66 let in član društva 78 SNPJ. Predsednik društva je bil sedem let, kakor tudi ustanovitelj društva bivše SSPZ. Doma je bil iz vasi Veliki Cerovec, fara Stopiče pri Novem mestu. V Ameriko je prišel pred 50 leti. Zapušča ženo.

Goebbels skuša zakriti poraze

Feldmaršal
Rundstedt dobil
visoko odlikovanje

Bern, Švica, 6. jul.—Goebbelsova propagandna mašina se trudi v naporih, katerih cilj je zakritje porazov in strahovitih udarcev, katere dobivajo nemške armade na vzhodnih frontah. V Bern dospelo poročilo pravi, da je feldmaršal Karl Gerd von Rundstedt dobil viteški križec s hrastovimi listi v znak priznanja zaslug v bitkah z zavezniško silo v zapadni Evropi.

Očitno je, da skuša Goebbels uveriti nemško ljudstvo, da še ni vse izgubljeno. Odlikovanja generalov so eno izmed sredstev, ki jih uporablja v propagandi. Goebbels ne more več trditi, da se umiki nemških armad na vzhodu vrše po načrtih in da so fronte elastične. Od padca Vitebska in Minska so Rusi okupirali ozemlje v dolžini 250 milj in širini 150 milj.

Armada generala Ernsta Buscha je bila zdobljena v bitkah z Rusi v zadnjih dveh tednih. Sovjetska bliskovita vojska se nadaljuje. Ko bosta padla Brest-Litovsk in Vilna, strateški mesti, kar je cilj sovjetske ofenzive, se bo odločila usoda Vzhodne Prusije.

Zunanji opazovalci in vojaški veščaki v Švici so uverjeni, da ne bo Hitlerjeva sila ustavila prodiranja rdečih armad proti Varšavi in Berlinu. Znamenja nadaljnjih uspehov ruskega orožja vidijo v hitrem rušenju nemških trdnjavskih točk.

Goebbels zdaj tolaži Nemce, da bo nemška sila, ko porazi zavezniške v zapadni Evropi, vrže v borbo proti ruskim armadam na vzhodu.

Irski list kritizira restrikcije

Dublin, Irsko, 6. jul.—List Irish Press je napadel britske avtoritete zaradi uveljavljanja restrikcij lovez parnikov med Irsko in Lizbono, Portugalska. "Restrikcije bodo imele resne posledice na naše gospodarstvo," pravi list. "Irsko je dobivala material, ki ga potrebujejo njene industrije, iz Amerike preko Lizbone. Ta je bil razložen v portugalski luki in potem naložen na irske parnike, ki so ga dovažali v irsko pristanišča."

Nemški general se ubil v Rusiji

London, 6. jul.—General Hans Hube, poveljnik nemške armade v Rusiji, se je ubil v letalski nesreči, poroča radio Berlin. Poročilo ne omenja drugih detajlov. ciji pred več ko sto leti, kateri je sledila ustanovitev prve francoske republike.

Poljski narodni svet priznan

Klofuta ubežni
vladi v Londonu

Moskva, 6. jul.—Zveza poljskih rodoljubov je priznala poljski narodni svet, katerega so nedavno ustanovili v Varšavi reprezentantje vseh liberalnih strank, kot podlago, na kateri bo formirana začasna poljska vlada.

Priznanje sveta je naznanil general Zigmund Berling, vrhovni poveljnik poljske oborožene sile v Rusiji, v soglasju z zaključkom eksekutivnega odbora Zveze poljskih rodoljubov. To se smatra za udarec poljski ubežni vladi v Londonu.

Predstavniki poljskega narodnega sveta so nedavno dospeli v Rusijo v svrhu študije sovjetsko-poljskih odnosov in razgovorov z Berlingom in drugimi člani poljske armade. Opazovalci trdijo, da so razpravljali tudi o izravnavi poljskih problemov. Deklaracija Zveze poljskih rodoljubov se glasi:

"Zveza poljskih rodoljubov priznava poljski narodni svet kot pravo predstavništvo našega ljudstva v veri, da so ga ustanovili najzvestejši elementje. Ta bo zbral pod svojo zastavo vse Poljake in jih mobiliziral za borbo proti sovražniku na strani sil Sovjetske unije, Velike Britanije in Amerike, ki bo vodila v poraz nacijske Nemčije."

Razvoj industrij v Sibiriji

Moskva obdržala
finančno kontrolo

London, 6. jul.—Sovjetska Rusija je določila velike vsote denarja za razvoj industrij v Sibiriji in pokrajinah Uralskega gorovja. To dejstvo razkriva pravkar objavljeni proračun.

Dasi je Moskva podelila avtonomijo v zunanjih zadevah šestnajstim republikam, se ni odpravila finančni kontroli. Vsi državni dohodki se stekajo v federalno blagajno in nobena izmed republik nima separatnih skladov. Denar dobivajo iz federalne blagajne.

Značilno je, da republike, ki meje na zunanje države, dobe več denarja iz federalne blagajne nego druge v okviru Sovjetske unije. Ta se troši za propagando. Moskva kaže v zadnjem času nekakšno sovraštvo napram Kitajski.

Doznava se, da kitajske misije, ki so odpotovale z zdravili iz Teherana, Perzija, proti Čungkingu, niso smele prestopiti meje. Te so bile potem razpuščene. Moskva je zavrnila protest kitajske vlade zaradi bombardiranja Sinkiang, mongolske province, iz zraaka. Izjavila je, da so bombe metali letalci Zunanje Mongolije in da bi morala Kitajska nasloviti protest vladi te republike.

Tito naznanil velike nemške izgube

London, 6. jul.—Glavni stan maršala Tita, poveljnika jugoslovanske osvobodilne armade, poroča, da so Nemci utrpeli velike izgube v bitkah s partizani v zapadni Bosni in Sandžaku. Ljute bitke divjajo v več sektorjih fronte.

Meja med Alžirijo in Marokom odprta

Alžir, 6. jul.—Francoski odbor za narodno osvoboditev je naznanil odprtje meje med Alžirijo in španskim Marokom, ki je bila zaprta od 11. junija. Komunikacijske zveze so bile vzpostavljene zaeno z odprtjem meje.

RUMUNSKÉ UPRA- VE V OKUPIRANIH POKRAJINAH

Ruske vojaške avtorite-
te se ne umešavajo
v krajevne zadeve

ODREDBA KOMI- SARJA MOLOTOVA SE IZVAJA

Nekje v Rumuniji, 6. jul.—(Poroča Henry C. Cassidy)—Zdaj se lahko reče brez vsakega pretiravanja, da se Rusi, ki so udrli v rumunske pokrajine, strogo držijo stališča nevmešavanja v krajevne afere.

Po treh mesecih, odkar je rdeča armada stopila na rumunsko ozemlje, so dobili poročevalci zavezniških listov dovoljenje za pregled položaja v okupiranih krajih. Nihče jih ne ovira pri tem in lahko govorijo svobodno s prebivalci.

Poročevalci ameriških, angleških in drugih listov so se pričeli, da se ruske vojaške avtoritete ne umešavajo v politično, ekonomsko in socialno življenje prebivalcev rumunskih pokrajin. Nacijska propaganda straši ljudstva v vzhodni Evropi z boljšeizvzdom in je deloma uspela. Mnogo Rumuncev je pobegnilo iz krajev, preden so tja dosele sovjetske čete. Ugotovili smo, da je bila bojazen teh brez podlage.

Poveljniki ruske okupacijske sile skrbijo za vzdrževanje reda, varnosti in zdravja vojakov. Rumunski zakoni, med temi oni, ki so naperjeni proti židom, niso bili razveljavljeni. Krajevne oblasti vrše svoje funkcije prav tako kot so jih pred rusko okupacijo. Celo zakon, s katerim je rumunska vlada razpustila komunistično stranko, je še v veljavi.

Stališče sovjetskih vojaških avtoritet je v soglasju z deklaracijo, katero je podal zunanji komisar Molotov 2. aprila, ko so prve ruske čete prekorale mejo in udrle na rumunsko ozemlje, "da cilj sovjetske vlade ni aneksija rumunskega ozemlja ali odprava obstoječega socialnega sistema v Rumuniji." Kopije te deklaracije v rumunskem jeziku so bile razpečane med prebivalce v okupiranih pokrajinah.

Najbolj drastična ruska odredba je, da morajo biti prebivalci v okupiranih pokrajinah v svojih hišah od devete ure zvečer do pete ure zjutraj.

Komisar za češke pokrajine imenovan

London, 6. jul.—Čehoslovaška ubežna vlada je imenovala Františka Nemca, ministra za obnovo, za komisarja čeških pokrajin po osvoboditvi, za pomočnika pa generala Rudolfa Viesta, notranjega ministra. Nemec in Viest bosta odpotovala v Rusijo, kakor hitro bodo rdeče armade vkorakale v češke kraje. Z njima vred bo odpotovalo pet političnih svetovalec. V njihovo območje bo spadalo ustanavljanje civilnih administracij v osvobojenih pokrajinah na podlagi čehoslovških zakonov.

Bivši francoski minister pobegnil

Curich, Švica, 6. jul.—Georges Bonnet, bivši zunanji minister, je pobegnil iz Francije, se glasi poročilo iz zanesljivih virov. On je bil zunanji minister v vladi premierja Edouarda Daladierja, ki je sodelovala pri sklenitvi smotne kupčije s Hitlerjem v Marokovu l. 1938. Daladier in britski premier Chamberlain sta takrat prodala Čehoslovakijo nemškemu diktatorju.

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT

GLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Organ of and published by Slovene National Benefit Society

Naročnina za Združene države (izven Chicago) in Kanado \$6.00 na leto, \$3.00 za pol leta, \$1.50 za četrt leta; za Chicago in okolico Cook Co. \$7.50 za celotno leto, \$3.75 za pol leta; za inosestevstvo \$9.00. Subscription rates: for the United States (except Chicago) and Canada \$6.00 per year, Chicago and Cook County \$7.50 per year, foreign countries \$9.00 per year.

Cene oglasov po dogovoru.—Rokopisi dopisov in nenaročenih člankov se ne vračajo. Rokopisi literarne vsebine (črtice, povesti, drame, pesmi itd.) se vrnejo pošiljatelju le v slučaju, če je priložil poštino.

Advertising rates on agreement.—Manuscripts of communications and unsolicited articles will not be returned. Other manuscripts, such as stories, plays, poems, etc., will be returned to sender only when accompanied by self-addressed and stamped envelope.

Naslov na vse, kar ima stik s listom:

PROSVETA

2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago 29, Illinois

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

125

Datum v oklepaju na primer (July 31, 1944), poleg vašega imena na naslovu pomeni, da vam je s tem datumom potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam list ne ustavi.

Dewey in Bricker

Ko so republikanci na svoji zadnji konvenciji sprejeli platformo, iz katere na vsej črti puhti Coolidge-Hooverjeva politično-gospodarska mentaliteta, se je oglasilo več meščanskih kritikov z željo, da bo republikanski predsedniški kandidat ignoriral to senilno platformo v svoji kampanji, če hoče zmagati. Drugi so se zopet tolažili, da so politično-gospodarski nazori kandidata važnejši kot pa platforma te ali druge politične stranke.

Če izpovedniki kapitalizma sami priznavajo, da je republikanska platforma "nemogoča," ker stremi le za povratkom v "stare, dobre čase," ki so vladali po zadnji vojni skozi dvanajst let, ko so bili na krmilu dežele republikanci, mora biti ta dokument res slab. Sploh pa "dobri časi" niso vladali vseh dvanajst let, kajti leta 1929 je prišel veliki borzni polom in nato velika kriza in masna brezposelnost, kateri je napravila konec šele—nova svetovna vojna.

In kljub temu, da Hoover z vsemi svojimi čarovnjami ni mogel ustaviti gospodarskega rušenja in propadanja, maverč so se po vsaki njegovi napovedi, da je "prosperiteta za vogalom," zamajali in zrušili še stoječi stebri kapitalizma. Vendar so republikanski veljaki pod vodstvom senatorja Tafta iz Ohia sestavili svojo platformo iz enakih čarovnij, ki so popolnoma odpovedale pod "velikim inženirjem."

Torej ni nič čudnega, če so tudi nekoliko bolj pisмени evangelisti "svobodnega podjetništva" takoj napravili križ čez republikansko platformo in stavili svoje upanje v newyorškega guvernerja Deweya, ki je bil soglasno postavljen za predsedniškega kandidata. Po mnenju teh kapitalističnih evangelistov more le Dewey rešiti republikansko stranko iz velike senilnosti ter ji dati vsaj malo miselnosti.

Koliko bo Dewey kos svoji nalogi kot aspirant za bodočega predsednika najmočnejše kapitalistične države, bo razvidno v prihodnjih mesecih. Toda na podlagi njegovega rekorda bodo razočarani vsi oni, ki upajo, da bo on dal republikanski stranki vsaj nekaj možganov in vodil kampanjo na svojem lastnem, boljsem programu.

Dewey do danes še ni pokazal, da je kaj drugega kot zelo nališpan politik. Republikanski "glamor boy" ali ljubljeneček je postal zgolj radi tega, ker se izobno razume na politično igro in trike in si zna ustvarjati "dobro publiciteto." In kdor je mojster ali celo umetnik v tem, v ameriški politiki daleč pride, čeprav je idejno prazen kot razbit sod. Sploh je to glavni pogoj za vsakega kapitalističnega političnega aspiranta. Kdor ni v pretvarjanju in političnem lišanju artist, ne bo prišel daleč kot za "dog catcherja." To je pravilo ameriške politike, na katero se Dewey posebno dobro razume.

On je zaslovel nekako pred desetimi leti, ko se je kot posebni državni prosekutor spravil nad newyorške gangeže in dobil v past nekaj velikih rib. Raketirstva in raketirjev seveda ni odpravil, le par notoričnih newyorških Caponijev je spravil za omrežje. Raketirstva in raketirjev pod kapitalizmom sploh ne bo nihče odpravil, kajti oboje je organski del "svobodnega podjetništva." Sploh kapitalizem v veliki meri ni nič drugega kot raketirstvo različnih vrst. Načelo obeh je, kako priti do čim večjega premoženja s čim manjšo majo in na čim lažji način "by hook or crook"—s poštenimi ali nepoštenimi sredstvi.

In dasi Dewey ni New Yorka očistil raketirjev in raketirstva, je kljub temu zaslovel kot "najboljši prosekutor v deželi." Njegova slava je bila toliko, da so ga republikanci že leta 1940 hoteli postaviti za predsedniškega kandidata. Da pred štirimi leti ni dobil nominacije, se ima zahvaliti predvsem Wall streetu, ki si je izbral Willkieja in ga postavil proti Rooseveltu. In postavil ga je zato, ker je hotel imeti predsedniška kandidata obeh starih strank približno enakega kalibra s približno enako zunanjo politiko.

Po porazu je Willkie krenil "na levo," Roosevelt na desno. In ker je Willkie postal nekakšen "liberalec" in svoje vrste "new-dealovec," je v letošnji bitki za isto mesto prišel že pri prvem kantonu do svojega "Waterloja" ali "Stalingrada." Pokopalo ga je največ to, ker je lani rekel, da so kampanjske obljube in kritike le "kampanjsko oratorstvo."

In tako je letos prišel Dewey do pozicije, kateri si je želel že pred štirimi leti. Kot guverner države New York sicer ni napravil nobenega rekorda, ni pokazal nobene izredne sposobnosti, nobenega državništva in tudi nobenega razumevanja delavskih in socialnih problemov. Njegova administracija je po kvaliteti na najnižji stopnji v New Yorku v zadnjih pet in dvajsetih letih. Kot pravijo njegovi kritiki v New Yorku, je Dewey državno upravo precej poslabšal in "politiziral." Izobiljal je le svoj oglaševalni aparat, ker obdal se je s četo zelo sposobnih časnika, ni pa izobiljal nobenega delavskega zakona, oziroma je to preprečil.

Da je Dewey tako uspešen v politiki, se ima zahvaliti svojim političnim lastnostim. Ena teh je, kar priznavajo tudi njegovi kritiki, da se zna obdati z zelo sposobnimi pomočniki. To je delal kot državni tožilec v New Yorku, ko se je obdal s štabom mladih in sposobnih odvetnikov, ki so pognali nekaj notoričnih raketirjev v ječo, Dewey pa je skrbel, da je v javnosti je on dobil ves kredit.

Druga njegova lastnost je, da mu priznavajo upraviteljske sposobnosti, to je, da zna organizirati in voditi upravne posle, kar je na odgovornih vladnih mestih velikega pomena. Ampak na tako važnem mestu kot je predsedništvo Združenih držav, mora okupant Bele hiše posedovati še kaj drugega kot eksekutivne zmognosti. Posedovati mora predvsem socialni čut, imeti upogled in sposobnosti za reševanje notranjih in zunanjih problemov. Teh kvalifikacij pa Dewey še ni pokazal. O tem se še pogovorimo.

Glasovi iz naselbin

NESREČA NE POČIVA

Hermine, Pa.—Dne 23. junija je bil zelo soparen dan in oblaki so se valili sem in tja. Bila je velika sopolna vročina. Proti večeru pa je prišlo deževje, a je kmalu ponehalo, tako da ni bilo ne sile in ne škode. Meni se je celo prav dobro videlo, ker je malo namočilo vrt, tako da je prav dobro delo rastlinam, ki so pričakovale malo pomoči od narave.

Ali sodni dan lahko pride vsak dan. In tako kot sodni dan je zgleдалo 23. junija. Prihrumela je strašna nevihta. Pričela se je menda doli v bližini McKeesporta, kjer živi moj svak L. Vodopivec. Pošastna nevihta mu je poškodovala obe hiši in razbila vsa okna z okvirji vred. Tudi stene hiše so močno prizadete in tudi vsa streha raztrgana. Mož ima veliko škodo. Na žalost pa ni imel druge zavarovalnice kot proti ognju.

Tornado ni poškodoval samo McKeesporta, temveč mnogo drugih krajev. Škoda je toliko večja, ker je vihar zadel v prvi vrsti delavske naselbine, dočim se je krajev, kjer žive kapitalisti, ognil. Če človek ne vidi grozne ga razaranja, ne bi mogel verjeti, da bi mogel vihar povzročiti tako opustošenje. Nekateri so ob vse. Ubilih je bilo tudi veliko število in še več ranjenih, med njimi ženske in otroci.

Pri mojem svaku ima stanovanje v najemu Mike Yuhos, dočim ima v najemu pri sosedu garažo. Ko je mož šel po nevihti pogledat, kaj se je zgodilo z avtomobilom, je videl, da je vihar odnesel s seboj garažo, dočim ni bil avtomobil popolnoma nič poškodovan. Tu, v Hermineju, pa je neki fant našel vojni bond, katerega je prinesel vihar menda iz Bostona.

Ta vihar je potoval z veliko večjo hitrostjo kot pa telegram. Moj sin je pred kratkim poslal telegram materi za materin dan, a je potoval več kot en teden. Res, da je bil telegram poslan nekje s Pacifika, a vseeno bi lahko telegram bil hitro dostavil.

Tudi nekatera podjetja so bila močno poškodovana. Med njimi The Bell Telephone Co. Vihar je podrl telegrafске drogeve in zmešal žico kot mrežo. Ko sem gledal na vse razdejane, sem se spomnil na staro domovino, kjer je nam vsem tekla zibelka, in premišljal sem, kaj vse so že pretrpeli naši bratje in sestre.

Res je, vsem se ni najbolje šlo v stari domovini, a mnogi pa so imeli prilično življenje.

Pa tudi v Ameriki se vsem najbolje ne godi, zlasti delavcem ne. Recimo, da zaslužiš deset na dan, kar ni danes nič novega. Poleg tega pa dobiš še nekaj bonusa, tako da zaslužiš 12 dolarjev na dan. Misliš, da je to lepa plača, toda če vzameš svinčnik v roko in začneš računati, koliko stroškov imaš in koliko razne potrebščine stanejo danes, pa od tistega denarja ne ostane veliko. Vse preži na tvoj denar. Nekaj moraš izdati za to in ono in ne vem še vse kaj, tako da ti na koncu ne ostane veliko. Če pa človeka zadene nesreča, če zbolí in mora plačevati za zdravilne in zdravila, tedaj tisti denar ne zadostuje. No, in koncem konca gre ves tisti denar tam, od koder je prišel in tebi ne ostane niti centa.

Vse to me spominja na človeka, ki gre jazbeca lovit z golo roko. Roko porineš v luknjo, a ne veš, jeli imaš ti njega za rep, ali on tebe za roko.

Prav v taki situaciji se danes nahaja mali človek. Vse preži nanj. Ako ne bi mali človek trpel, ne bi oblastniki imeli moči. Njihova moč izhaja iz trpljenja delavcev. In naša moč je precej oslabela zaradi večnih štrajkov in nezaposlenosti. Kdor ni hotel postati reakcionar, ta je moral trpeti. Vendar pa se najdejo med nami, med delavci, tudi taki ljudje, ki so jim deveta briga tvoje in moje potežkoče in so se pridružili nazadnjakom.

Ravno sem hotel zaključiti ta dopis, pa sem se spomnil, da je rojaka Franka Korberja zadel ista nesreča kot mojega svaka. Tudi njemu je vihar podrl streho in okna. On in Vodopivec sta imela v soboto iti na delo, pa sta morala pokrivati streho in popravljati okna. Rojaka Korberja res tepe nesreča. Pred kratkim je bil operiran in vzeli so mu tudi sinove k vojakom. Zdaj je samo še en sin doma. In tudi ta morda odide.

Frank Fink. 200.

O TEM IN ONEM

Cleveland, Ohio.—Zadnje sredo smo imeli peklensko vročino v Clevelandu. Vročina se je dvignila 101 stopinjo nad ničlo. Neki mož na poulični je bil razdražen, ker je tako vroče, in srčno dejal: "Tistega, ki je iznašel delo, bi morali obesiti!"

Tudi podpisani ima težave, kadar je vročina. Težave ima radi hrane, ker neče doli po golancu. Zaradi tega se največ zanesem na hrano, ki jo producira kraljica z rogov. In dejal sem: Naj večno živi prijazna goveja živalina, ki nam daje tečno hrano!

Sedaj, ko so republikanci izvolili svojega "firerja" Deweya, nam ne obljubljajo samo "dva avtomobila v garaži", temveč tudi dva piščka v pasjem hlevu. To se pravi, tako bo, če bo Dewey izvoljen.

Zdaj se veliko razpravlja in debatira, kaj se naj stori z Nemčijo po vojni. Neki moj prijatelj svetuje, da bi pričeli pošiljati misijonarje v Nemčijo, namesto da bi jih pošiljali v Afriko. Ta pisec bi priporočal, da bi poslali tja našega patra Ambrožiča. Naj zapusti Lemont in naj gre v Nemčijo izpreobračati zverinske ljudi, kakor imenujemo sedaj nemške državljane.

Pred kratkim je umrl neki član in pokopali smo ga cerkveno. Pokojnik je bil deležen mase in celo pridige. Po pogrebu so mi povedali, da je pridigo imel neki mlad duhovnik, katerega pa se je jezik v slovenščini nekoliko zatikal. In tako je dejal med drugim: "Naši stari človeki se boje duhovnika, in zato jih ni k mašam. Vi se ne bojte gospoda, ampak bojte se Boga!" Tako se je odrezal fant.

Čital sem, da je 22 zveznih senatorjev in 107 kongresnikov, vsi republikanci, proti tretjemu terminu, v slučaju, da bi bil izvoljen republikanski predsednik.

Hm... Nam je znano, da niso bili samo senatorji in kongresniki proti drugemu terminu republikanca Tafta in Hardinga (slednjega je Bog poprej k sebi

poklical, da ne bi napravil preveč škode) in proti Coolidgu in Hooveru. Ljudstvo jih ni maralo niti za drug termin, ker so ga ti dični republikanci preveč lomili. Bog nas varuj republikancev, ki so takega kalibra, kakor zgoraj omenjeni!

Mesto Los Angeles upravlja ljudstvo. Javne mestne naprave v tem mestu izkazujejo za leto 1943 nič manj kot \$12,969,003 dobička. In vendar nihče ne preklinja socializma vlad tega.

Mi, v Clevelandu, tudi lastujemo poulično, ki je pod občinsko upravo. Poulična izkazuje lep dobiček, toda na žalost se denar zadržuje v blagajni, namesto da bi se čim več odplačalo na bonde, katere lastujejo privatniki in vlečejo od njih tri in pol procenta obresti.

V Clevelandu smo čitali, da so bili Čikažani za kandidata Deweyja, vendar pa v celoti tudi Čikažani niso pokazali posebnega navdušenja. Ako niso ljudje v Chicagu pokazali navdušenja za Deweyja sedaj, ga najbrže ne bodo dne 8. novembra.

Zopet prihajajo iniciative na površje. Ako bi nekaterim našim članom šlo vse po sreči, bi imeli iniciativo na krožniku vsako tretjo sejo.

Ako bi mi znali tako hraniti svoj denar, kakor ga znamo hraniti naše jednote, potem bi bili najbogatejši slovanski narod v Ameriki...

Ali si bomo res prihranili denar z iniciativo? S tistem denarjem, ki bo potrošen za iniciativo, bi lahko plačali 12 delegatov po \$12 na dan, in sicer za 10 dni zborovanja. Tako znamo hraniti denar naši jednoti!

Dopisnik je priporočal varčno in praktično sugestijo. Skupaj se bi sestalo nekaj delegatov iz Chicaga in okolice in potrdili bi zaključek 12. redne konvencije, nato pa odločili, da se prihodnja konvencija vrši septembra meseca 1. 1947 v Evelethu, Minn. Na ta način bi prihranili denar in obenem bi bil tak sklep zakonit.

Dopisnik ne pravi, da morate upoštevati mojo sugestijo, temveč pravi, če jo hočete, jo upoštevajte, če ne, pa ne.

Če se ne motim, sem bil prvi Slovenec v Clevelandu, da sem videl film, ki kaže maršala Tita in partizane. Film je posnel neki ameriški korespondent, ki pa so ga Nemci ujeli, a jim je pravočasno pobjegnil. To je prva slika glavnega stana partizanov, ki se nahaja v Drvarju, Jugoslaviji. Na sliki se vidi: vojake, ki so oboreženi s stariimi puškami. Nekateri imajo velike brke. Med partizani se nahajajo tudi dekleta in ženske. Nekaj je prav "zauber" deklet, kakor v pesmih. Tito kadi pipo, kakor Jože Stalin. Le brk mu manjka. Videl sem tudi batalijon partizanov, ki se vežbajo nekje v Italiji.

Poleg tega sem videl tudi mesto Cherbourg, ki so ga zavzeli zavezniki. Tudi general De Gaulle je na sliki. On je zelo velik mož. Nekateri Francozi ga menda ne marajo, da se ga boje bolj kot naši starejši duhovniki.

Nekdo bi rad vedel, če so se ruske ženske bojevale v civilni vojni 1. 1917. Pravijo, da so bile organizirane v batalijonu, katerega je vodila Marija Bočkareva. Imenovali so se "smrtni batalijon".

Kako je v Clevelandu? Po starem! Danes je hladno in bo močno dobro spali, če bomo... Navdušenja ni preveč za staro domovino. Koliko navdušenja je pri Ameriški domovini, ne

Ameriška vojaka na francoskem obrežju.

Vem. Vem pa, da pravi pater Ambrožič, da je Ameriška domovina edini pravoverni list v Ameriki. Jaz tega ne vem, ker ga dostikrat ne čitam. Čitam ga le tedaj, kadar ga kateri izmed Jakatovih "kastomerjev" pozabi na poulični. Meni se vidi, da je ta list za otroke in male "človeke", na pa za resne ljudi. Še veliko bi lahko pisal, a pozno je že. Več prihodnjič.

Frank Barbič.

RDEČI KRIŽ IŠČE ROJAKA

Ameriški rdeči križ bi rad našel rojaka Franka Brusa. O Brusu povprašuje Karel Brus iz Jugoslavije. Frank Brus se je nekoč nahajal v Chicagu. Ako bi kdo vedel zanj, ali pa če čita sam te vrste, naj o tem sporoči Ameriskemu rdečemu križu. Naslov je: The American Red Cross, 616 So. Michigan Ave., Chicago, Ill. Ali pa pokličite: Harrison 5910.

O SHODU IN O 40-LETNICI SNPJ

Yukon, Pa.—Ko sva z ženo dospela v Yukon eno uro pred napovedanim shodom, sva tam že našla govornike, namreč Jančeta Roglja iz Clevelanda in Andreja Vidriha iz Johnstowna. Kmalu sta prišla tudi dva organizatorja od U.M.W.A. Razumljivo, navzoči so bili tudi uradniki od federacije.

Zgledalo je precej klaverno glede udeležbe in govorniki so postajali malo nervozni in prav tako podpisani. Slabe udeležbe je precej kriva slaba transportacijska zveza in pa ker mnogi avtomobilisti nimajo bencina. Marsikateri avtomobil pa počiva v garaži zato, ker ni sinov doma, da bi jih vozili, kajti nahajajo se na bojni nem polju.

Vendar pa bi se morali domačini udeležiti shoda v večjem številu kot se. Mi vsi moramo malo več žrtvovati za naše nesrečne brate in sestre v domovini. Ljudje, ali res ne vidite in ne slišite o naših pogumnih partizanih, ki prilevajo kri za osvoboditev izpod Hitlerjeve pete? Mi živimo tukaj svobodno in ni nič hudega se nam ne godi, a v naši sreči pa ne smemo pozabiti na nje, ki živijo v revščini in pomanjkanju.

Da, Slovenci smo postali zelo brezbrizni, kar se tiče dobrodelnosti. Tukaj nas je nad 250,000, a koliko smo do sedaj nabrali za stari kraj? Komaj borih \$75,000. Jaz mislim, da bi lahko spravili vsaj milijon dolarjev. Samo malo pogledmo okoli sebe in videli bomo, koliko so drugi narodi prispevali za svoje v Evropi. Toda dovolj o tem.

Program shoda je odprl predsednik federacije John Fradel. Po kratkih uvodnih besedah je poklical k besedi tajnika federacije, kateri je govoril v angleščini. Za tajnikom sta nastopila zgoraj omenjena organizatorja U. M. W. A. Za njima pa je dobil besedo Janko Rogelj iz Clevelanda. Rogelj je obširno govoril o SANSu, njegovem delu, o potrebah naših rojakov v stari domovini, o Adamciu itd. Po udaril je tudi, da so napadi na Adamcija od gotove strani popolnoma neumestni, kajti Adamci ima velik vpliv med ame-

riškimi narodom in lahko za Slovence veliko pripori.

Zadnji govornik pa je bil naš stari znanec glavni porotnik SNPJ brat Andrej Vidrih. Vidrih je tudi govoril o Sansu, obenem pa je tudi posvetil nekaj besed SNPJ, 40-letnici, ki jo letos obhaja naša jednota, in o kampanji. Na programu sta tudi nastopili hčerki mrs. Matko. Ena je deklamirala, a druga je na pamet recitala pismo junaka Marka, ki ga je pisal smrtno ranjen svojemu še nerojenemu sinu. Dekle je želo za svojo recitacijo veliko priznanje. Slišali smo tudi "Klic domovine". Slednje je izvajala sestra Mary Fradel.

Po shodu pa je sledil ples, kateri pa je bil dobro obiskan.

Kakor sem že poprej omenil, odbor ni bil zadovoljen s shodom, kajti udeležilo se ga je premalo ljudi.

Kdor koli bi rad še kaj daroval za SANS, lahko to stori. Seja federacije se vrši 23. julija. Prosim, da vsa društva, ki še niso vrnili vstopnice, da jih vrnejo do omenjenega datuma, to je do 23. julija.

Sledeči prispevki za SANS so bili nabrani 25. junija na shodu, ki se je vršil v Yukonu, Pa.:

Po \$10 sta darovala mrs. Mary in mr. John Fradel. Po \$5 so darovali: Rudolf Kreč, Anton Cirk, Louis Palčić, Anton Zornik, Leo Pristan, Alex Skerle in Slovenci dom v Yukonu.

Po \$3 dolarje so darovali: John in Augusta Kobe (enkrat poprej sta prispevala enako vsoto), Andrej Bartel, John Nošič, po \$2 so prispevali: Louis Bregar, Mat Marovich, Pauline Palčić, Rudolf Fradel, mr. in mrs. Mackovšek, Mary Matko, Ella Fradel, Terezija Matko in Jennie Hribar.

Po en dolar so darovali: John Mlakar, Joe Koračin, ml., Andy Palčić, Martin Podnevšek, Mrs. Korbar, Mary Škoda, Mara Škoda, Matt Levč, Josip Rupar, Mike Paušek, Mildred Paušek, Mary Zornik, Angela Drop, Angela Drop, ml., Matt Drop, Frank Strojani, Anna Rupar, Albina Zindich, Henry Indof, mr. Indof, Louis Podbevšek, Tone Zamovšek, Josephine Zamovšek, Mary Šturn, John Mlakar, mrs. Kristan, Tone Blatnik, Mary Furno, Frank Shuster, Louis Zdravinsky, Andrej Godec, mr. in mrs. Orsinger, Elizabeth Laurich.

Po 50 centov so darovali: Adolf Korbar, Joe Koračin, Ana Kovačič, Louis Sleber, Tone Pajk, Herny Leonardo in Antonija Sleber. Po 25 centov pa Frank Kovačič, ml. in neimenovan. Skupna svota znaša \$114.

Najlepša hvala vsem, ki so darovali za naše brate in sestre v stari domovini.

Anton Zornik, tajnik westmorelandske federacije SNPJ.

WHERE THE FUEL GOES

AN AIRPLANE ENGINE burns up its own weight in gasoline in about 2 hours.

Ladje z ameriškimi četami se bližajo francoskemu obrežju.

Domača fronta

(Office of War Information, Washington, D. C.)

CENE ZA VOJAŠKA VOZILA

Najvišje cene bodo postavljene za 450 modelov že rabljenih vojaških vozil, na isti način kot so postavljene cene za obrabljene trgovska vozila, so rekli pri uradu za upravo cen.

Med ta vojaška vozila so vključeni posebno zgrajeni kamioni (trucks), "trailerji", izvidna vozila, kot "jeeps", "station wagons" in še mnogo drugih vrst, ki bodo sedaj spadali med trgovska vozila.

MLADINA SE ODZIVLJA

Po poročilu zveznega poljedelskega departamenta se odzivajo prostovoljci za poletno delo na farmah. Toplo vreme, ki je predčasno nastopilo v zgornji polovici države New York, je povzročilo, da so mladina, žene in otroci začeli nabirati zgodaj zoreče jagode. V Delawaru je 125 dečkov in deklic bilo izpuščenih izmenjalno za dobo dveh tednov iz šole, za rezanje špargljev. Skupina šolarjev naredi svoje delo in se vrne v razrede na koncu leta, medtem ko izmenjalne skupine začne poljsko delo. Mladenci in dekleta v nekaterih južnih državah — samo v Alabami jih je osem sto — delajo pri nabiranju krompirja.

Cilj za mladence in dekleta pod 18 je bil postavljen od "Extension Service" poljedelskega departamenta na 1,200,000 za leto, kar pomeni 300,000 narastka čez lansko mladinsko armado.

IZDELOVALCI ALKOHOLA

Donald M. Nelson, predsednik odbora za vojno produkcijo, obvešča vse izdelovalce alkohola, da njihovo delo ne bo potrebno za izdelovanje industrijskega alkohola med avgustom. Vrnili se bodo k produkciji industrijskega alkohola v septembru.

Okoli 20,000,000 galon industrijskega alkohola manj bo treba za izdelovanje gumij, kot pa so računali za 1944.

BENCIN ZA CIVILISTE

Harold L. Ickes, upravitelj za gorivo, je oznanil, da bo 1,250,000 sodov bencina na dan na razpolago za civilno uporabo v tretji četrti 1944. To je 7,000 sodov manj dnevno od druge četrti in predstavlja sezonsko zmanjšanje v farmerskih potrebah za bencin.

DOHODNINSKA IZPLAČILA

Dohodninska izplačila posameznikom so dosegla \$12,900,000 v marcu 1944, poročajo iz trgovskega oddelka department of Commerce, medtem ko so bila v februarju 1944 le \$12,100,000. Denar v prometu je dosegel novo številko \$21,040,000 ob koncu marca, kot poročajo iz Federal Reserve Boarda.

PETO VOJNO POSOJILLO

Pes "Lady," ki je vodil slepega 20-letnega Georga Andersona, mladeniča iz Cascade Countyja, je pomagal pri prodajanju bonдов za peto vojno posojilo. Pri obhodu osemnajstih domov je pa dosegel obljubo za 22 bonдов, ki so znašali skupno \$3,850. V Pine Bluffu, Ark., je neki črncec, nameščenec v orožarni, stopil k stojnici za bonde, izve-

kel iz svojega žepa papirnato vrečo in izpraznil \$5,000 na mizo. "Za bonde," je dejal. "Kako vam je ime?" je vprašala prodajalka. "Kar Sam," je ta odgovoril.

24 dečkov in deklic, noben čez starost petih let, so dosegli, da je njihov okraj nakupil največ bonдов v enem samem večeru. Svojim staršem so prodali za \$8,300 bonдов, da so pobili kvoto \$7,500.

Donaldson, Pa., se mašuje za enega svojih sinov, kapitana Paula Bernda, ki je japonski ujetnik. Mašuje se s tem, da je več kot podvojil kvoto \$12,000 bonдов petega vojnega posojila.

ČAS LADIJ V LUKAH SKRAJŠAN

Uprava za pomorski prevoz je razkrila, da je mesec pred invazijo zelo narasla potreba za ladje in tovarni prostor za pre-

peljavo dobav vojaških sil, ki so bile na tem, da uderejo na Francosko.

Naraščajoča števila tankov, zrakoplovov, pušk, municije, bencina, kurilnega olja, hrane, na ducate PT ladij in izkrcalnih ladij, 210-tonskih "tugs" in na tisoče drugih stvari, ki so morale biti prepeljane na ladjah tja, kamor so bile potrebovane.

Vsi so pomagali pri skrajšavi časa ladij v luki, to je od prihoda do odhoda, s tem, da se skrajša čas za nalaganje, odlaganje in poravnala.

Uradniki PSA, sodelujoči z ladijskimi operatorji, morskimi personalom, in pa tisti, ki popravljajo, so skrajšali ta čas bivanja ladje v luki v treh mesecih pred invazijo, da so zvišali takorekoč število ladij na 123 vsak mesec. To je pomenilo prihrano 3,700 ladijskih dni na mesec ob času, ko ni smela biti niti ena minuta izgubljena v prepekljavi dobrin preko oceana.

Zanimivosti kampa- nje petega vojnega posojila

Office of War Information, Washington, D. C.

Največji vojni bond, ki je dolg 20 čevljev in visok 40 čevljev in je natančna replika 100-dolarkega bonda, je bil razstavljen v detroitskem Grand Cirkus Parku za izpodbudo petega vojnega posojila.

Motoristi v približno ducatu mestih v West Virginiji so jezno godrnjali, ko so našli zadaj na avtomobilih rdeče listke. Zelo so se oddahnili, ko so brali listke ter izvedeli, da namesto na sodišče za prekršitev voznil navodil, so samo naprošeni, da naj gredo na najbližjo stojnico in takoj kupijo bonde za peto vojno posojilo. To stvar je izvedel Bratovski policijski red kot svoj prispevek v kampanji za peto vojno posojilo.

Mary Williams, zamorska tovarniška delavka v Chicagu, je kupila bandov za \$2,000 od \$3,201, ki ji jih je dala Illinois Industrial Commission za izgubo roke medtem, ko je rešila sodelavca gotove smrti v stroju. Pri rešitvi je bila Maryna roka strta tako, da so jo morali odrezati.

Sam Robin, star 42 let, ki prebiva v Hind's County Homu v Mississippiju, je kupil 25-dolarški bond s 1,875 penijev, ki so mu jih obiskovalci vrgli zadnjih 12 let. Sam je v premikajočem se stolu od svojega 10. leta. Nima nobenega premoženja niti dohodka. Danes so mu obiskovalci dali dodatnih 200 penijev, ko so izvedeli, da hoče kupiti nov bond.

Napredujoč pokop Hitlerja in Toja se vrši v Allegheny Countyju, kjer imajo načrt za presego svoje kvote, ki je \$3,000,000 v petem vojnem posojilu. Ena glavnih ulic v Cumberlandu, glavnem mestu okraja, je bila zaprta in označena kot kvotni center. Na enem koncu sta dva groba z napisom "Hitler in Toja", na drugem sta dve črni smrekovi rakvi, ki vsebujeta njihove ostanke. Ob istem času, ko poročajo o prodaji bonдов, premikajo krste proti grobovom, ka-

Albanci v preseki

London. (ONA) — Po poročilu, ki je dospelo sem, so morali člani albanske vlade prisiljeno služiti lutkovski vladi v Tirani. Mnogi teh članov so goreči protifašisti.

Po padcu Italije je nastalo v Albaniji neke vrste medvladje, ko so iskreni patrioti prevzeli oblast, pričakujoč zavezniško izkrcanje vsak trenutek. Ko invazije ni bilo in ko so sledili temu nemški protikutrepi in uspostavili nemške oblasti v vseh glavnih pristaniščih, so Nemci opazili, da hoče nova vlada odstopiti. A Nemci so zajeli člane vlade in jih prisilili, da so ostali na mestih in podprli pretvorbo, da se oni ne umešavajo v albansko neodvisnost.

Očividno je bila svoboda vlade omejena od takrat naprej, in Nemci so izdajali dekrete in zakone "v imenu vlade" — kakor na primer obvestilo Švici, da je Albanija še vedno nevtralna.

A končno se je vendar izvedelo o nejevoljnem razpoloženju vladnih članov. Ko je eden članov, Fuad Dibra, nedavno umrl, se je izvedelo, da je resigniral svoje mesto tri mesece prej, a iz skrivnostnega vzroka ni bila njegova resignacija nikdar omenjena. Nek drug član, katoliški duhovnik po imenu Anton Karapi, o katerem pravijo, da je nevarno podal ostavko, a takozvani "parlament" je izdal resolucijo, da mora hočeš nočeš ostati na svojem mestu.

Albanski opazovalci mislijo, da je Herapijev odstop, o katerem je vedel, da ne bo sprejet, samo dejanski protest proti Nemcem, ki bi izboljšal njegov položaj v slučaju zavezniške invazije v deželo.

mor bodo položene s ceremonijami, ki bo cilj dosežen.

"Kaj storiti z Italijo?"

Piše A. J. v Bazovici (Se nadaljuje.)

Toda na stran vse te spomine, taka carinska zveza bi ostala gospodarsko pasivna in celo škodljiva za pretežno kmetijski značaj Jugoslavije, tudi če jo presojamo s stališča starih gospodarsko-financijskih načel. Res je, da se italijansko in jugoslovansko ozemlje med seboj spopolnjujeta v nekaterih gospodarskih področjih, ali se v drugih izpodrivata. Jugoslavija ni uvažala vina in južnega sadja, ker je — izvezmi pomaranče in limone — sama te stvari pridelovala ter se bodo ti pridelki z zedinjenjem Primorske še povečali. V carinski zvezi bi bilo jugoslovansko vino izpostavljeno najhujši konkurenci italijanskih vin in bi ta konkurenca gospodarsko uničila naše vinorodne kraje. Enaka usoda bi zadela jugoslovansko ribarstvo, ki bo zavzemalo važno mesto pri gospodarski obnovi naše domovine. Zadel bi del naše mlajše industrije, naše ladjedelnice, našo plovbo in trgovsko mornarico, naš po prvi svetovni vojni tako visoko razvit tujski promet. Jugoslovanski izvoz živine, mesa, žita in sorodnih proizvodov ne zadostuje za kritje italijanskih potreb. Zato bi imelo italijansko javno mnenje ves interes, da se popolnoma odprme vsaj uvozu ceralij, kar pa bi pomenilo za jugoslovansko poljedelstvo neizprosno konkurenco tujega blaga v lastni hiši. Jugoslavija je uvažala italijansko svilo in umetno svilo, ali italijanski stroji si niso mogli pridobiti jugoslovanskih tržišč. Tudi italijanska avtomobilska industrija ni odgovarjala jugoslovanskim potrebam, ki so zahtevale za svoje ceste večje motorje in močnejšo konstrukcijo. — Koristi, ki jih je imela Jugoslavija od italijanskega trga kot odjemalka njenih proizvodov, so bile paralizirane od nesolidnosti in slabega, netočnega plačevanja italijanskih trgovcev, ki se še niso povsem otrsli stare kramarske miselnosti. Tako so se jugoslovanske izvozne trdnice izgubile v zadnjih letih italijanskih tržišč in prodajale svoje blago na druga svetovna tržišča, v Anglijo, Nemčijo in Ameriko.

Carinska zveza pomeni tudi izenačenje gospodarsko-življenjskih potreb, cen, plač, dnin na skupnem carinskem ozemlju. Italija je presiromašna in življenjski standard njenega prebivalstva je prenežen, da bi mogla privlačiti kogar koli v carinsko zvezo. Zato bi pomenila za Jugoslavijo spojitve v carinsko zvezo z državo nižje življenjske ravni, nepopravljivo gospodarsko zmoto. Jugoslavija je mlada država, ki še zdaleka ni izkoristila svojih prirodnih bogastev in ki bo po svoji obnovi še znatno dvignila gmotno stanje svojega prebivalstva. Zato se ne more spojit z Italijo in se vtopiti v njeni gospodarski mizeriji. Jugoslavija ne bo hotela pošiljati svojih sinov v svet s trebuhom za kruhom, da tam ti sinovi s svojim delom množe tuji kapital in tuja bogastva, pač pa bo Jugoslavija skrbela, da preskrbi vsakomur doma delo in dostojni zaslužek. Zato se ne sme zahtevati od Jugoslavije, da nivalira svoj življenjski standard navzdol, kar bi morala storiti, če bi stopila z Italijo v carinsko zvezo.

3. Italijansko-jugoslovansko sožitje in gospodarski problem Trsta in Reke

Salveminijeva trditve, da nima problem italijansko-jugoslovanskega sožitja v Julijaki Krajini, Reki in Dalmaciji pod okriljem Italije nikake zveze z gospodarskim vprašanjem Trsta in Reke kot dveh trgovsko-pomorskih emporijev ob Jadranu, stoji v diametralnem nasprotju z zemljepisno-gospodarskimi načeli in postulati. Trditve, ki je odeda v nekoliko megleno obliko, se razlagajo pred nami v vsej svoji teži, če izluščimo njeno jedro: "Gospodarska odvisnost in teritorialna povezanost Trsta in Reke s svojim jugoslovanskim zaledjem in srednjo Evropo ne opravičujeta zahteve, da pripadeta oba emporija tudi politično

k zaledju, od katerega je odvisno njuno gospodarsko življenje in procvit, kakor ne ovirata, da bi mogla ostati s pretežnim delom Julijske Krajine še nadalje pod italijansko vladavino.

Nas ne briga zgodovinska preteklost teh dveh mest, ki pravi, da sta pripadali skoro polno tisočletje srednji Evropi in nikoli k Italiji. Za enkrat pustimo na strani tudi dejstvo, da šteje Trst, odkar je prišel pod Italijo, stalno le 250,000 prebivalcev, od katerih je 120,000 priseljenec iz starih italijanskih pokrajin in le 130,000 domačinov, med katerimi je okoli polovica Slovencev, Srbov in Hrvatov. Merodajno in odločilno je samo stvarno pojmovanje sveta v njegovi novi miselnosti in racionalna ocena vseh vrednot, ki morejo pripomesti k vzpostavitvi gospodarskega ravnotežja kot pogoj za izhod iz sedanjega zmede in za dosego gospodarskega blagostanja, ki ga Evropa tako krvavo potrebuje. En sam bežen pogled na zemljevid srednje Evrope — in vsak pravičen opazovalec bo priznal, da nima in ne more imeti Italija nikake pravice do teh dveh mest, ki sta edina vrata srednje Evrope in zahodnega Balkana v daljnji svet.

Trst je izhodna luka na morje, ki obsega vso Slovenijo in del Hrvaške, Avstrije, Čehoslovaške, južno Nemčijo in del Poljske tja do galiških petrolejskih vrelcev. Vse to obsežno ozemlje, večje kot vsa Italija, gravitira na Trst in nujno potrebuje to sevrno jadransko luko za svoj gospodarski razmah. Le s potjo preko Trsta se izogneta srednjeevropska industrija in trgovina nemškim lukam, nemški industrijski in trgovinski špijoni ter nemški konkurenci in se zmanjšajo prevozní stroški in prevozní čas na najmanjša razmerja. Preko Trsta je šla skozi 20 let vse do prve svetovne vojne, vsa srednjeevropska prekomorska trgovina. Tod je najkrajša pot v Srednji in Daljnji vzhod, v Afriko, Avstralijo in Polinezijo. Preko Trsta je hodila pred prvo svetovno vojno angleška pošta za ves vzhodni in severovzhodni del angleškega cesarstva in Trst je izhodna točka za angleški pomorski kabelj proti vzhodu.

Trst je največja moderno zgrajena jadranska luka, opremljena z vsem, kar potrebuje za pomorski obrat v velikem obsegu. Proti morskim valovom je zavarovana od štirih mogočnih valolomov, ki segajo od Miljskega hriba do Barkovlj in branijo ves Miljski zaliv in tržaško pristanišče. Trije teh valolomov, ki spadajo med največje na svetu, so bili zgrajeni šele pred prvo svetovno vojno. Privlačnost tržaškega pristanišča so njegova velika in praktična skladišča v stari luki od centralnega kolodvora do Barkovlj in v novi luki pri Sv. Andreju, s silosi, hladilnicami, s stalnimi in plavajočimi dvigali, z ladjedelnico in z doki. Trst spajajo z njegovim zaledjem štiri železniške proge: Trst-Ljubljana-Dunaj in Budimpešta; Trst-Jesenice-Celovec-Linz-Praga; Trst-Videm-Trbiž-Solno-grad-južna Nemčija; Trst-Reka-zahodni Balkan. Srednja Evropa je potrebovala tržaško luko in zato je takratna stara Avstrija (Slovenija z Julijako Krajino in Dalmacijo, Češka, Moravska in Slezija, današnja Avstrija ter Galicija in Bukovina) potrošila težke milijarde zlatih kron za njeno zgraditev, opremo in izpolnitev njenih železniških zvez z zaledjem.

Po prvi svetovni vojni je Italija zahtevala in dobila Trst, Reko in Julijako Krajino do Snežnika, Triglava in Trbiža le zaradi svojega političnega prestiža. Gospodarsko Italija ni potrebovala teh pokrajin, ni potrebovala Trsta in Reke, ker so njena velika pristanišča Benetke, Genova in Neapel v polni meri zadostovala za njene potrebe. Prepustitev Julijske Krajine Italiji je bila največja gospodarska zabloda, ki jo je sankcioniral versajski mir ob razmejitvi. Srednja Evropa je bila odrezana od svojih jadranskih luk in te so izgubile svoje zaledje, ki se ni moglo kljub vsem poskusom z raznimi tarifami sprijazniti z italijanskim gospodarstvom na severnem Jadranu. Italijanske nove metode so ostale tuje duhu srednje Evrope, njeni trgovini in prometu, njenim trgovskim običajem in navadam. Od tod beg srednjeevropskih (jugoslovan-

Slovenska Narodna Podporna Jednota

2657-58 So. Lawndale Ave. Chicago 23, Illinois

GLAVNI ODBOR	
Izvršni odbor	
VINCENT CAINKAR, gl. predsednik	2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
F. A. VIDER, gl. tajnik	2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
ANTON TROJAR, gl. pomočni tajnik	2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
MIRKO G. KUHEL, gl. blagajnik	2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
LAWRENCE GRADISHEK, tajnik bol. odd.	2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
MICHAEL VRHOVNIK, direkt. mlad. oddel.	2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
PHILIP GODINA, upravitelj glasila	2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
ANTON GARDEN, urednik glasila	2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
Podpredsedniki	
MICHAEL R. KUMER, prvi podpredsednik	Box 64, Universal, Pa.
CAMILUS ZARNICK, drugi podpredsednik	3567 W. 60th St., Cleveland 2, Ohio
Distriktni podpredsedniki	
JOS. CULKAR, prvo okrožje	417 Woodland Ave., Johnstown, Pa.
JAMES MAGLICH, drugo okrožje	R. D. No. 1, Oakdale, Pa.
RAYMOND TRAVNIK, tretje okrožje	7025 Middlepointe, Dearborn, Mich.
JOHN SPILLER, četrto okrožje	2079 Randall St., St. Louis 18, Mo.
URSULA AMBROZICH, peto okrožje	418 Pierce St., Eveleth, Minn.
EDWARD TOMSIC, šesto okrožje	823 W. 7th St., Walsenburg, Colo.
Gospodarski odbor	
MATH PETROVICH, predsednik	253 E. 151st St., Cleveland 10, Ohio
VINCENT CAINKAR	2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
F. A. VIDER	2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
MIRKO G. KUHEL	2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
JACOB ZUPAN	1400 So. Lombard Ave., Berwyn, Ill.
LONALD J. LOTRICH	1897 So. Trumbull Ave., Chicago 23, Ill.
RUDELPH LISCH	700 E. 26th St., Euclid 17, O.
Porotni odbor	
ANTON SHULAR, predsednik	Box 27, Arma, Kansas
FRANK VRATARICH	313 Tener St., Luzerne, Pa.
FRANK RIBIC	18911 Muskoka Ave., Cleveland 19, Ohio
ANDREW VIDRICH	773 E. 185th Street, Cleveland 19, Ohio
JOSEPHINE MOČNIK	
Nadzorni odbor	
FRANK ZAITZ, predsednik	2301 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
MILAN MEDVEČEK	19613 Upton Ave., Cleveland 16, Ohio
ANDREW GRUM	11188 Snowden, Detroit 13, Mich.
JOHN OLIP	231 So. Prospect Ave., Cleveland Hills, Ill.
FRED MALGAI	35 Westcote Ave., Peru, Ill.
Glavni izdatnik	
DR. JOHN J. ZAVERNIK	2219 So. Ridgeway, Chicago 23, Ill.

skih, češkoslovanskih, avstrijskih trgovinskih in industrijskih podjetij in bank iz Trsta in Julijske Krajine. Od tod propadanje tržaške trgovine, industrije in pomorskega prometa z neizogibnim padcem prejšnjega gospodarskega blagostanja in življenjskega standarda v Trstu, Reki in Julijaki Krajini.

Ali je še mogoče vztrajati po sedanjí svetovni vojni pri tako usodopolni zmoti, kakršna je bila z gospodarskega stališča nastala z italijansko aneksijo Julijske Krajine, Trsta in Reke? Trst in vsa Julijaska Krajina spadata po svoji legi, po svojih tradicijah, po svojih gospodarskih interesih k srednji Evropi in ne k Italiji. Zato mora biti Trst zopet združen tudi politično s svojim naravnim zaledjem, kajti drug na drugega sta navezana, drug od drugega odvisna. To je neizogibna posledica njegove zemljepisne lege in to je gospodarski postulat, brez katerega ni mogoča vzpostavitev gospodarskega ravnotežja in blagostanja v tako važnem predelu srednje Evrope, ki je težišče njenega prometa in njene prekomorske trgovine in kjer se stikajo slovanski, romanski in germanski svet. Nimamo državne tvorbe, ki bi obsegala ves tržaško gospodarsko zaledje, ali velik del tega zaledja, tja do avstrijskega Grada in do Blatnega jezera, spada pod Slovenijo oziroma Jugoslavijo, ki meji na Julijako Krajino in čije državna meja je pri Postojni komaj 40 kilometrov oddaljena od Trsta. Gospodarske etnične meje med Slovenijo in Julijako Krajino pa ni, ker gravitira vse gospodarstvo severozahodne Jugoslavije na Trst in ker je vsa Julijaska Krajina etnično slovenska in hrvaška, izvezmi večjih mest, ki imajo italijansko večino, a leže na slovanski zemlji. Zato spada Trst z Julijako Krajino iz zemljepisnih, gospodar-

skih, pa tudi iz etničnih razlogov v državno tvorbo, kamor spada Slovenija.

V tej državni zvezi bo zasiguran Trst naravni gospodarski razvoj, ki je bil pretrgan pod italijansko vladavino. Tedaj se bo zopet povzpelo na višino prvega evropskega tržišča za kavo, sladkor, les in kolonialno blago in se bo razvil v največje industrijsko središče srednje Evrope. Trst se bo uvrstil tudi med največja sredozemska pristanišča; v njem so imele pred italijansko aneksijo svoje centrale vse dalmatinske paroplovne družbe, ki so po 1. 1919 premestile svoje sedeže na Sušak, v Split in Dubrovnik. Ko postane Trst sestavni del Slovenije, se bo večji del teh družb zopet vanj preselil z vsem svojim ladjevjem, kajti le tako bodo deležne, kakor jih uče dejstva zadnjih 20 let, trgovinskega prekomorskega prometa, ki bo šel iz tržaškega zaledja preko Trsta v svet.

Italijanski 25 letni eksperiment, da održe Trst in Julijako Krajino politično od njih zaledja, se je razbil na dejstvu, da tvori Trst s svojim srednjeevropskim zaledjem nerazdružljivo zemljepisno-gospodarsko celoto. Ta celota je pogoj za gospodarski, socialni in kulturni napredek vsega ozemlja od Jadranskega morja pa tja do Krkonošev. Zato je politična združitev Trsta z državno tvorbo, ki obsega njegovo zaledje ali vsaj velik del tega zaledja, absoluten postulat, ki ne dopušča kompromisov. Smo tedaj za sožitje Italijanov in Slovencev, Hrvatov in Srbov v Julijaki Krajini, ali ne pod italijansko oblastjo, ki je pomenila in bi pomenila nadaljnje hiranje in propadanje tržaškega mesta in vse primorske zemlje.

— J. A. —

Ali ste naročili na dnevnik "Prosveta"? Podpirajte svoj list!

Ameriške čete s skupino nemških vojskov, kajere so ujele v Normandiji.

MIHAIL ARCIBAŠEV

SANIN

Poslovenil Stane Krašovec

(Nadaljevanje)

"Kaj bi radi?" je vprašal Sanin, se zresnil in pazljivo gledal na tanki bič, ki ga je Zarudin nelep držal v roki.

"Dve besedi imam povedati..." je hripavo dejal Zarudin. "Ali so vam sporočili mojo napoved?"

"Da," je nalahko zmaknil z rameni Sanin in še vedno prav tako sledil vsaki kretnji častnikov rok.

"In vi odločno nečete sprejeti, kot bi se to... spodobilo poštenemu človeku, da bi sprejel dvo-boj?" je nejasno, a že glasneje rekel Zarudin, ki že sam ni več spoznal svojega glasu in se ga je bal; bol se je tudi mrzlega bifevega ročaja, ki ga je hipoma posebno ostro začutil med potnimi prsti. Že ni imel več moči, da bi krenil z usodne poti, ki se je nenadoma odprla pred njim. Zdelo se mu je, da je v parku nenadoma zmanjkalo zraka.

Vsi so se ustavili in poslušali s plašno slutnjo, ne da bi vedeli, kaj naj store.

"Se tega..." je začel Ivanov in se zganil, da bi se postavil med Sanina in Zarudina.

"Seveda ne sprejemam," je rekel Sanin z nenavadno mirnim glasom in obrnil svoj ostri, vsevidni pogled naravnost v oči.

Častnik je težko vzdihnil, kakor da bi dvigal ogromno breme.

"Se enkrat... ali ne sprejmete?" je vprašal še glasneje in glas mu je kovinsko zadonel.

"Jej, jej... Pa ga bo udaril... Ah, kako je slabo... jej, jej!" je Solovečnik ves blede mislil, ampak čutil.

"Kaj pa mislite, kaj ste..." je zamrmral zvijače se s celim telesom ter se postavil pred Sanina.

Zarudin ga ni baje niti videl, ko ga je surovo in lahko sunil s poti. Pred njim so stale samo mirne in resne Saninove oči.

"Jaz sem vam že povedal," je v prejšnjem tonu odgovoril Sanin.

Vse se je zavrtelo okrog Zarudina in ko je zadaj zasilil hitre korake in ženski krik, je zamahnil z občutkom, podobnim obupu onega, ki pada v prepad, s krčevitim naporom nekako preveč visoko in nerodno svoj tanki bič.

Toda v istem hipu ga je Sanin hitro in kratko, toda s strašno in močno napetimi mišicami udaril s pestjo v obraz.

"Takoi!" je nehote ušlo Ivanovu.

Zarudinova glava se je brez odpora zaobrnila na stran in nekaj vročega in motnega, kar mu je v hipu prevrtilo oči in možgane kot ostra igla, mu je zalilo usta in nos.

"A-ai!" se je utrgal Zarudin bolesten, prestrašen glas; čepica in bič sta mu padla na tla in Zarudin je padel na roke, ne da bi videl, ališal ali čutil kaj drugega kot zavest o nepopravljivem koncu in topo, žgočo bolečino v očesu.

V tihem in napol temnem drevoredu je nastalo nenavadno in divje vrvenje in zmešnjava.

"Jezus!" je presunljivo zavpila Karsavina, se zgrabila za senca in v grozi zamižala. Jurij je z isto grozo in studom gledal Zarudina, ki je ležal, kakor je bil dolg in širok, ter skupaj s Šafrovim skočil k Saninu. Volosin je hitro tekla stran od drevoreda naravnost po mokri travi; izgubil je ščipalnik in se zapletal v grmovju. Njegove bele hlače so hipoma postale črne do kolen. Tanarov je stisnil zobe ter besnih oči skočil na Sanina, toda zadaj ga je zgrabil Ivanov in ga vrgel nazaj.

"Nič noč... naj..." je z gnusom, tiho in ježno veselo rekel Sanin široko razkročen; težko je dihal in na čelo so mu stopale težke kaplje potu.

Zarudin se je opotekaje dvignil in z oteklih, hočete. Nadzorstvo pisem ne bo prebralo. Nihče od direktije tudi ne sme prebrati naslovov. Čez uro pridejo pismonoše, ki jim sami izročite pisma. Pismonoše bodo odnesli pisma naslovnikom in sicer službeno tajno. Tu imam potrdilo, ki ga je podpisal don Porfirio, jaz in ravnatelj tele žetnšnice. Potrdilo ima zakonito moč do drevi ob sedmi uri trideset."

Nagovor policijskega upravitelja in pa potrdilo, ki je bil na njem nagovor dobesedno napisan, dokazujeta, kako dobro je don Porfirio poznal svoje lopove in bandite. Če so uro res imeli navadni žepni tatovi in prikrivalci, potem bo ura oddana do sedmih ali še preje.

Kakor drugod se tudi v Mehiku vsi lopovi in prikrivalci medsebojno prav dobro poznajo. In če vsak ne pozna vseh ostalih, jih pozna vsaj dvajset, ve za njihova skrivališča, ve za krčme in puquerie (žganjarna) in kvartirje, ki jih tista dvajsetorica obiskuje, pozna njihove ljubice in ve, kje žuli vsakega čevljar. Vsak izmed te dvajsetorice pa pozna zopet celo množico drugih, ki jih prvi ne pozna. Tako je prav gotovo—in tu se ni vračunal ne don Porfirio in ne po-

ličijski upravitelj—, da bodo zvedeli za vsebino nagovora v nekaj urah vsi lopovi v Mehiku in tudi vsi prikrivalci. Pisma, ki jih napisali jetniki brez nadzorstva zunanjim malopridnežem, so vsebovala vse, kar je jetnik že davno nameraval v svobodi živčemu malopridnemu tovarišu prav temeljito povedati. Pisma so vsebovala vrstice približno sledeče vsebine:

"Poslušaj, querido Pedro, če ne greš k lopovskemu prikrivalcu, k tistemu Gomezu in ga z revol-verjem v roki ne vprašaš, kje je ura in da jo mora prineseti sem, potem bom povedal državnemu pravdniku, da si se tudi ti udeležil vloma pri senjorju Balsi in da si večji del plena sam pobasal. Ne vem, čemu naj sam vse to pozhem, ko sem vendar dobil samo ušivo obleko, radi katere so me zgrabili na Voladorju." (Volador—trg v Mehiku, kjer prodajajo tatovi nakradeno blago.)

Drugo pismo se je glasilo zopet takole: "Ljuba in najdražja Josefina. Veš, kako hrepenim po tebi. Tistemu fantu sem v Bucarelijevi ulici pomagal samo zato dal eno po glavi, ker sem hotel imeti njegov denar in ker sem vendar njegov denar moral

imeti in ker sem ti vendar s tem denarjem kupil zeleno svileno obleko in lepe lakaste čevlje, da bi bila lepa, ko bi šla v dvorano pri Mariji Redondi na ples. Tako hrepenim po tebi, draga Josefina, tega si sploh misliti ne moreš in če pride ura, bom drevi že zunaj. Pojdi takoj k Jeronimu, to je čisto navadna kurba, tista, ki hodi na Peruijsko cesto na lov, to pa sedaj nič ne de. Ta živi z Emilijem Patrotejem in ta prav gotovo ve, kje je ura in če do štirih ne prinese ure, bom povedal, da sem ga videl, kako je v Monedu policaja Te-colota sunil dvakrat v trebuh in še sedaj leži v bolnišnici; vse bom povedal, če ne prinese do štirih ure sem in potem dobi dve sto pez od ravnatelja za uro. Če Emilio ne ve za uro, pa stopi k Angeliki, ki je prav debela kurba in ti bo povedala, kdaj ima uro."

Ali naslednje pismo: "Querido Lorenzo, ti prav dobro veš, kdo je odščitnil zlizanemu buzerantu uro in ker postavljaš na kegljke v chapultepeškem gradu kegle in tvoj nečak Carlos, ki stree v biliardni dvorani v chapultepeškem gradu, ima prav gotovo uro in če mi sedaj ne pomagáš ven, si mojo sestro Anito kar iz glave izbij in ti bom tako zmlatil kosti, da boš kar na mesto oblezal in ti prav natanko veš, kje je ura, saj si videl in tudi sestri Aniti bom rekel, da si dober fant in da tudi ne letiš za dekleti, kar prav dobro vem."

Vsi jetniki brez izjeme so napisali pisma; kakor je bilo obljubljeno, ni pism nihče pregledal in še isto uro so jih pismonoše odnesli naslovljencem.

V veliko žalost jetnikov in pač v še večjo žalost Porfirija Diaza pa ura ob določenem času ni bila oddana. Sredstvo, ki ga je Porfirio Diaz uspešno uporabil v slučajih, ki so se zdeli docela brezupni, je to pot odpovedalo.

Pozneje se je v Mehiki govorilo, da so dobili uro res na ta način s pomočjo jetnikov in so bili tudi vsi jetniki izpuščeni na svobodo, kakor jim je bilo obljubljeno. Toda ta govorica ni docela resnična. Razširili so jo samo zato, da bi zakrili resnico.

Ko ura ob sedmih zvečer ni bila oddana, je Porfirio Diaz dobro vedel, da je niso ukradli navadni lopovi in da tudi še ni v rokah prikrivalcev. Iz tega je povsem pravilno sklepal, da je moral imeti uro človek, ki je sicer potreboval denar, vendar pa ga ni tako nujno potreboval, da bi se moral s prodajo požuriti. To je moral biti človek, ki je znal vrednost ure pravilno ceniti in je čakal samo na čas, da bi uro tako ugodno prodal, kakor se le da prodati ura iz druge roke.

Ker ni bilo z navadnimi lopovi nič, se je Porfirio Diaz takoj spomnil na naslednjo plast lopovov, ki je prišla v poštev. To sicer še ni bila poslednja past, ki je bila najbolj navadnim lopovom in obcestnim roparjem—v morali in večnih denarnih stiskah, kakor tudi v tem, da je nesramno krada, kjer se je le dalo.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Zgodilo pa se je, da eden izmed generalov, in sicer neki divizijski general ni prišel. Divizionar se je opravičil. Ker je šlo za nujno službo, ki se ni dala odložiti, je Porfirio Diaz opravičilo sprejel.

Porfirio Diaz je zbrane generale nagovoril: "Caballeros, večerjate v gradu videli uro, ki mi jo je pokazal ameriški diplomat. Ta ura je v gradu izgubljena. Sumim, da se kdo izmed služboju-čih vojakov ali pa kdo izmed vaših slug, ki so vas spremljali, našel uro. Jutri do desetih zjutraj moram uro imeti. Če bo ura v tem času v mojih rokah, dobi vsak izmed vas, caballeros, posebno nagrado tisoč dolarjev za trud. Tudi sicer se bom potrudil, da se kdo izmed hvaležnega. Seveda pa postopajte tako skrivno, kolikor je le v vaših močeh; ne želimo, da bi ostala na naši slavnosti armadi samo senca sumnje. S hudodelcem pa postopajte po svojem prevdaru. Hvala vam, caballeros!"

Vsak, kdor Mehiko pozna, ve, da ima navaden mehiški vojak vse mogoče napake in grehe, da brez vsega umori ljubezenskega tekmeča. Mehiški vojak krade. To je res. Krade pa samo to in nič več, kar je ostalo od generalov in drugih predstojnikov. V morali, v hrabrosti, v časti, v ljubezni do domovine, v lojalnosti pa generale visoko prekaša. Nezvesti in brezčastni generali ga uporabljajo, da se bori proti svojim bratom, očetom, sinovom, materam in tovarišem v drugih polkih in jih ubija. Bori se, ker je svojemu generalu zvest, ker nosi v sebi zvestobo, ki je njegove general ne pozna. Njegovi generali skujejo vojaško vstajo, češ, da bodo osvobodili deželo od tiranov, medtem ko v resnici povzročijo vstajo samo zato, da izropajo banke in imovite trgovce, nato pa spravijo naropano blago v Združene države na varno, še preden so jim zvesti polki za petami. Takim generalom mora služiti in jih ubogati človek, ki velja za najhrabřejšega, najzvestejšega in najbolj z malim zadovoljnega vojaka vseh armad na svetu.

Porfirio Diaz je natanko vedel—in to so vedeli tudi zbrani generali—da imajo obdolženi navadni vojaki vse mogoče slabe lastnosti in grehe, toda nekaj popolnoma gotovo niso bili: namreč žepni tatovi.

In zato se je tudi Porfirio Diaz prav dobro zavedal, da je tokel s palico po vreči, mislil pa je na osla. Saj se tudi po vseh izgubljenih vojnah zmeraj pripisuje krivda za poraz navadnim vojakom, proletarjem, ki se niso marali dalje bojevati, katerih morala je bila zlomljena, ki so poslušali zapeljivce in mirovne apostole, ki ne poznajo domovinske ljubezni. Nikoli pa niso krivi poraza nezmožni generali, nikoli politiki s poapnenjenimi žilami, nikoli topoglavci in živčno oslajeni diplomati, nikoli lakomni profiterji. Zmeraj je vsega kriv vojak, proletarec. Če pa je bila vojna dobljena, tedaj se je treba za to zahvaliti samo zmornim generalom, modrim državnikom in spretnim diplomatom. Generale, državnike in diplomate v raznih svetovnih zgodovinah in v šolskih čitankah kar obsipajo s častmi. Navadni vojak pa dobi za plačilo paradni korak, ki si ga sme izstradati, ušvi in pokvečeni municijski delavec mirno kakor ovca ogledati izza kordona policajev, ki vihte gumijevke; ogledati zato, da ima-

meti in ker sem ti vendar s tem denarjem kupil zeleno svileno obleko in lepe lakaste čevlje, da bi bila lepa, ko bi šla v dvorano pri Mariji Redondi na ples. Tako hrepenim po tebi, draga Josefina, tega si sploh misliti ne moreš in če pride ura, bom drevi že zunaj. Pojdi takoj k Jeronimu, to je čisto navadna kurba, tista, ki hodi na Peruijsko cesto na lov, to pa sedaj nič ne de. Ta živi z Emilijem Patrotejem in ta prav gotovo ve, kje je ura in če do štirih ne prinese ure, bom povedal, da sem ga videl, kako je v Monedu policaja Te-colota sunil dvakrat v trebuh in še sedaj leži v bolnišnici; vse bom povedal, če ne prinese do štirih ure sem in potem dobi dve sto pez od ravnatelja za uro. Če Emilio ne ve za uro, pa stopi k Angeliki, ki je prav debela kurba in ti bo povedala, kdaj ima uro."

Ali naslednje pismo: "Querido Lorenzo, ti prav dobro veš, kdo je odščitnil zlizanemu buzerantu uro in ker postavljaš na kegljke v chapultepeškem gradu kegle in tvoj nečak Carlos, ki stree v biliardni dvorani v chapultepeškem gradu, ima prav gotovo uro in če mi sedaj ne pomagáš ven, si mojo sestro Anito kar iz glave izbij in ti bom tako zmlatil kosti, da boš kar na mesto oblezal in ti prav natanko veš, kje je ura, saj si videl in tudi sestri Aniti bom rekel, da si dober fant in da tudi ne letiš za dekleti, kar prav dobro vem."

Vsi jetniki brez izjeme so napisali pisma; kakor je bilo obljubljeno, ni pism nihče pregledal in še isto uro so jih pismonoše odnesli naslovljencem.

V veliko žalost jetnikov in pač v še večjo žalost Porfirija Diaza pa ura ob določenem času ni bila oddana. Sredstvo, ki ga je Porfirio Diaz uspešno uporabil v slučajih, ki so se zdeli docela brezupni, je to pot odpovedalo.

Pozneje se je v Mehiki govorilo, da so dobili uro res na ta način s pomočjo jetnikov in so bili tudi vsi jetniki izpuščeni na svobodo, kakor jim je bilo obljubljeno. Toda ta govorica ni docela resnična. Razširili so jo samo zato, da bi zakrili resnico.

Ko ura ob sedmih zvečer ni bila oddana, je Porfirio Diaz dobro vedel, da je niso ukradli navadni lopovi in da tudi še ni v rokah prikrivalcev. Iz tega je povsem pravilno sklepal, da je moral imeti uro človek, ki je sicer potreboval denar, vendar pa ga ni tako nujno potreboval, da bi se moral s prodajo požuriti. To je moral biti človek, ki je znal vrednost ure pravilno ceniti in je čakal samo na čas, da bi uro tako ugodno prodal, kakor se le da prodati ura iz druge roke.

Ker ni bilo z navadnimi lopovi nič, se je Porfirio Diaz takoj spomnil na naslednjo plast lopovov, ki je prišla v poštev. To sicer še ni bila poslednja past, ki je bila najbolj navadnim lopovom in obcestnim roparjem—v morali in večnih denarnih stiskah, kakor tudi v tem, da je nesramno krada, kjer se je le dalo.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.

Porfirio Diaz je povabil za večer v avdienco vse generale; ki so se udeležili diplomatske slavnosti, da bi jo s svojimi od zlate bleščetimi se uniformami poživeli. Imel je seznam generalov, ki so bili takrat v gradu, in je pazil, da so tudi vsi prišli v avdienco.